

מוסדות המדינה

1. מוסדות דתיים

רבנות ראשית

- שני רבנים ראשיים עומדים בראשה הרב האשכנזי והרב הספרדי ("הראשון לציון"), נבחרים לתקופה של 10 שנים, מכהנים ברוטציה כנשיא בית הדין הרבני הגדול ו / או נשיא מועצת הרבנות הראשית.
- מורכבת מ 16 נציגים: 10 רבנים נבחרים, מחציתם אשכנזים, מחציתם ספרדים. 4 רבנים של ארבעת הערים הגדולות. 2 הרבנים הראשיים.
- תפקידי הרבנות הראשית – לפסוק בענייני הלכה, להנפיק תעודות הכשר, לפקח על הכשרות, למנות דיינים, רבני ערים ורבנים רושמי נישואין.
- גופים מתחרים – מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל. מועצת חכמי התורה של ש.ס. בד"צ – בית דין צדק של העדה החרדית.

בתי דין רבניים

- אוטונומיה שיפוטית בענייני "מעמד אישי".
- הסמכות חלה על כל האזרחים היהודים בישראל (עוד מתקופת המנדט הבריטי).
- סמכותם קבועה **בחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגרושין 1953)** ושיפוטם רק בענייני נישואין וגרושין (סמכות בלעדית).
- בענייני המעמד האישי – מזונות, צואות. אפוטרופסות ואימוץ הסמכות איננה בלעדית וניתן לפנות לבתי משפט לענייני משפחה ולבתי משפט מחוזיים.
- הדיינים נבחרים על ידי ועדת מינויים.

מועצות דתיות

- מתמנות על ידי הרשות המקומית.
- תפקידן לספק שרותי דת : פיקוח על הכשרות, רישום נישואין וגרושין, תמיכה בבתי כנסת, במקואות ובמוסדות חינוך דתיים.
- אינה עוסקת בפסיקות הלכה, בכך עוסק הרב המקומי, הממונה ישירות על ידי מועצת הרבנות הראשית.
- אינה עוסקת בענייני קבורה בכך עוסקת " חברה קדישא ".
- תקדים בג"צ לאה שקדיאל (1988) קובע כי גם נשים יכולות להיבחר למועצה הדתית.

2. מוסדות לאומיים

כנסת

- הרשות המחוקקת של מדינת ישראל.
- שמה לקוח מה "כנסת הגדולה", מימי עזרא ונחמיה ועד תקופת אלכסנדר הגדול, בכך שדנו בענייני המדינה והדת ותקנו תקנות שונות בחיי היהודים.
- מספר חברי הכנסת נקבע ל – 120 כמספר אנשי הכנסת הגדולה.

משרד הקליטה

- משרד ממשלתי האחראי על עלייתם של יהודים וקליטתם במדינת ישראל – גישת **מדינת העם היהודי**.
- המשרד אחראי על העולים בתחומי תעסוקה, מגורים, רווחה ובריאות, בתאום עם שאר משרדי הממשלה האחרים.

הסוכנות היהודית

- הנציגות הרשמית של יהדות העולם בארץ ישראל.

- הוקמה ב 1929 על ידי המנדט הבריטי.
- עם קום המדינה התמזגה הסוכנות היהודית בהנהלת ההסתדרות הציונית העולמית והיא עוסקת בגיוס עזרת יהדות העולם לבניין מדינת ישראל ולביסוסה, וכן בפעילות חינוך והסברה בתפוצות.

קרו קיימת לישראל

- נוסדה ב 1901 ע"י ההסתדרות הציונית העולמית.
- משמשת קופה לאומית לגאולת האדמה בארץ ישראל ולהכשרה להתיישבות יהודית.
- אדמות הקק"ל מיועדים ליהודים בלבד. (בג"צ קציר)